

Nr 189.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ändrad lydelse av § 3 13:o tryckfrihetsförordningen; given Stockholms slott den 28 februari 1934.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed till riksdagens prövning i grundlagsenlig ordning framlägga följande:

Förslag

till

ändrad lydelse av § 3 13:o tryckfrihetsförordningen.

§ 3.

13:o. Framställning, som sårar tukt och sedlighet; utbudande till salu av föremål, som är avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av konsumgänte; brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

K. Schlyter.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Schlyter, anför:

»Kungl. Maj:t har förut denna dag beslutat till riksdagen avlåta proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 18 kap. 13 § strafflagen. I mitt anförande till statsrådsprotokollet för den 16 februari 1934 beträffande berörda förslag har jag antytt, att detsamma torde böra föranleda ändring i § 3 13:o tryckfrihetsförordningen. Jag anhåller nu att få till behandling upptaga frågan om dylik ändring.

Genom lag den 10 juni 1910 fogades till 18 kap. 13 § strafflagen ett andra moment innehållande särskilt stadgande om straff för vissa förfaranden beträffande så kallade preventiva medel med mera. Sålunda belades med straff bland annat att i skrift, som utsprides, till salu utbjuda föremål som är avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av konsumgånge, eller att, under sådana förhållanden att allmän fara för andras förförelse därav kommer, genom utspridande av skrift söka förleda till användande av föremål som nu sagts eller meddela anvisning om sättet för deras användande; dylikt förfarande drabbas av straff icke blott, såsom före lagändringens genomförande, om den utspridda skriften är sårande för tukt och sedlighet, utan även i fall detta icke kan anses vara händelsen.

För att den sålunda ändrade bestämmelsen i strafflagen skulle kunna tillämpas mot den, som vid salubjudande av ifrågavarande föremål eller försök att förleda till deras användande eller meddelande av anvisning om sättet därför begagnar sig av tryckt skrift, erfordrades emellertid ändring jämväl i tryckfrihetsförordningen § 3 13:o, där såsom förutsättning för att missbruk av tryckfriheten i fall sådana som dessa skulle anses föreligga stadgades, att framställningen skulle såra tukt och sedlighet. Förslag till sådan ändring förelades också 1911 års riksdag genom proposition (nr 64) och antogs definitivt av 1912 års riksdag. Efter denna ändrings genomförande lyder § 3 tryckfrihetsförordningen i hithörande delar:

Under de förutsatta villkor, att — — — — — skola såsom missbruk av tryckfriheten anses:

— — — — —

13:o. Framställning, som sårar tukt och sedlighet; utbudande till salu av föremål, som är avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av konsumgånge; samt, under sådana förhållanden att allmän fara för andras förförelse därav kommer, försök att förleda till användande av föremål, som nu sagts, och meddelande av anvisning om sättet för deras användande; brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.

— — — — —

Det förslag om ändrad lydelse av 18 kap. 13 § strafflagen som Kungl. Maj:t beslutat förelägga riksdagen innebär, att ur nämnda lagrum skall utgå bland annat vad där finnes särskilt stadgat om straff för den som, under sådana förhållanden att allmän fara för andras förförelse därav kommer, genom utspriande av skrift söker förleda till användande av föremål, avsett för otuktigt bruk eller till att förebygga följder av konsumgånge, eller meddelar anvisning om sättet för användandet. Då sålunda dylik gärning, därest förslaget genomföres, kommer att bli belagd med straff endast under förutsättning att på sätt i 1 mom. av 13 § sägs tukt och sedlighet därav såras, bör uppenbarligen det mot bestämmelsen i fråga svarande stadgandet i tryckfrihetsförordningen om straff för den, som vid sådan gärnings begående begagnar sig av tryckt skrift, samt om skriftens konfiskation utgå ur tryckfrihetsförordningen.

Vad i 18 kap. 13 § 2 mom. strafflagen finnes stadgat om straff för den som bland annat i skrift till salu utbjuder föremål, som är avsett för otuktigt bruk, skall enligt det förut omnämnda förslaget jämväl utgå. I stället skall emellertid i paragrafens första moment stadgas förbud mot utbudande av dylikt föremål. Vad sålunda föreslås torde icke påkalla ändring i tryckfrihetsförordningen.

Med hänsyn till de för åvägabringande av grundlagsändringar gällande särskilda regler kan såvitt nu är möjligt att bedöma den ifrågasatta ändringen i tryckfrihetsförordningen icke bli definitivt antagen förr än vid 1937 års riksdag. Då emellertid enligt tryckfrihetsförordningen brottet skall straffas enligt allmän lag — vars straffbestämmelse i nu förevarande hänseende, om förutnämnda förslag till strafflagsändring genomföres, kommer att bortfalla — kan någon olägenhet icke uppkomma till följd därav att under tiden intill dess ändringen i tryckfrihetsförordningen hinner bli definitivt genomförd full överensstämmelse mellan strafflagen och tryckfrihetsförordningen icke kommer att föreligga.

I enlighet med nu angivna grunder har jag låtit inom justitiedepartementet upprätta *förslag till ändrad lydelse av § 3 13:o tryckfrihetsförordningen.*»

Föredraganden uppläser härefter berörda förslag samt hemställer, att det samma måtte föreläggas riksdagen till prövning i grundlagsenlig ordning.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

H. Stefenson.